

Inspectie praktijklokalen kritisch en nuttig

Veiligheid in het hart

88 Procent van de praktijklokalen in het voortgezet onderwijs en het mbo voldoet niet aan de eisen die de arbeidsinspectie stelt. Dat is veel en de kranten berichtten dan ook over alarmerende situaties. Maar hoe erg is het in werkelijkheid? AOC Terra in Groningen zet haar deuren open.

“De inspectie heeft ons op een paar zaken gewezen en verder kregen we de complimenten voor de situatie hier op het mbo in Groningen.” Ernst Niezink, bestuursadviseur huisvesting en facilitaire zaken van AOC Terra relateert het hoge percentage. Ook de scholen waar de inspectie maar één minpuntje kon vinden, vallen binnen de 88 procent.

Een van de opmerkingen van de inspectie betrof het dragen van veiligheidsschoenen in het praktijklokaal voor agrarische techniek. Hein Doornbosch is blij met die opmerking. Hij is hoofd facilitaire dienst op het mbo en pleitte al vaker voor het verplicht dragen van deze schoenen, ook voor de akkerbouwers. “De groenvoorzieners en de veetelers zijn, veel meer dan akkerbouwers, gewend om veiligheidsschoeisel te dragen. Het gebruik hing dus nogal van de strengheid van de docent af. “Nu kunnen we het gewoon verplicht stellen.” Er hangt dan ook een plakkaat in de gang: ‘In de praktijklokalen is het gebruik van PBM [persoonlijke beschermingsmiddelen; red] en afzuiginstallatie verplicht’. Onder de PBM valt ook brandvertragende kleding.

Kranen open

De inspectie controleerde in Groningen het scheikundelokaal en het praktijklokaal voor agrarische techniek. In het scheikundelokaal keek ze onder andere naar het dragen van labjassen, de werking van de douche en de oogdouche, hoe lang de chemische stoffen na gebruik nog in het lokaal staan en of ze opgeborgen worden in kasten met afzuiger. Dat was allemaal in orde. “Maar minstens net zo belangrijk is de houding van de docent”, vindt Doornbosch. Zijn collega die het lokaal beheert, zet na elke vakantie eerst alle kranen open. Zo voorkomt hij legionella en zorgt hij voor schone sifonnetjes. “Bij hem zit veiligheid in zijn hart.”

In de gang wijst Doornbosch op de plattegronden voor de vluchtroute, de noodverlichting en de nooddeuren. Iedereen kan hier in geval van nood zo naar buiten. “Maar dat geeft wel een beheersprobleem, iedereen kan hier ook zo naar binnen.” De gangen zijn breed in Groningen. Er staat een tafeltje bij de nooduitgang, maar we kunnen er nog wel langs. De inspectie kijkt ook naar obstakels in de gangen.

Pleisterdoos

In het technieklokaal wijst Doornbosch op een vaste boormachine. “Hier zat geen beschermkap op, die worden ook niet meegeleverd. Je ziet, deze is net nieuw, die hebben we na het inspectiebezoek geplaatst.” Alles wat draait en elektrisch aangestuurd wordt, moet een beschermkap hebben. De snarenbedpootmachine heeft daarom een draaihendel gekregen. Die had eerst ook elektrische aansturing, maar dat was niet te beschermen.

Verder let de inspectie bijvoorbeeld op de gasflessen, of ze vaststaan en gekeurd zijn. En op de aanwezigheid van brandblusapparaten. “Dit zou de arbeidsinspectie dus niet goedkeuren”, merkt Doornbosch op. De brandblusser zit

klem tussen de muur en een tafeltje. “Hij hangt niet voor de greep.” En op de aanwezigheid van de rode noodstoppen waarmee leerlingen zelf direct de elektriciteit van een apparaat uit kunnen schakelen. “Toen we een aantal jaren geleden die noodstoppen moesten aanbrengen, gromden we wat. Daar kijken we nu vrolijk op terug. Nu doen we gewoon wat gevraagd wordt.”

Het praktijklokaal staat vol grote landbouwmachines. De leerlingen werken er bijna het gehele jaar door op een terrein in Slochteren. Daar komt de inspectie niet kijken, terwijl daar veel gevaarlijkere dingen gebeuren. “Leerlingen werken er twee aan twee met een machine. Als er dan iets gebeurt dan kan ik er niet tussenspringen”, vertelt de docent akkerbouw.

De school moet het melden aan de arbeidsinspectie als een leerling voor een ongeluk een nacht in het ziekenhuis heeft moeten doorbrengen. Dat is nog nooit gebeurd in de vijftwintig jaar dat Doornbosch er werkt. Er gebeuren vooral veel kleine ongelukjes op school. Bijvoorbeeld in het bloemschiklokaal. Naast de ehbo-doos hangt daar een pleisterdoos. “Anders ligt die ehbo-doos elke les overhoop.”

Gratis rapport

In het inspectierapport staat dat het lage nalevingniveau voor een belangrijk deel veroorzaakt wordt doordat praktijkdocenten en hun leiding niet altijd goed op de hoogte waren van de exacte vereiste maatregelen ten aanzien van de onderwerpen veiligheid en gevaarlijke stoffen. Andere redenen waren van budgettaire aard. Niezink en Doornbosch herkennen deze beide redenen niet. “Wij gaan er vanuit dat docenten professioneel handelen en voldoende kennis hebben op dit terrein”, zegt Niezink. En Doornbosch denkt dat het eerder aan de attitude van een docent ligt dan aan zijn of haar kennis. “Is de docent bijvoorbeeld eerder dan de leerlingen in de klas, of krijgen de leerlingen eerst de kans om ongecontroleerd met de machines en gereedschappen aan de gang te gaan?” Voor Niezink is het ondenkbaar dat er op AOC Terra om budgettaire redenen onveilige situaties zouden bestaan. Doornbosch beaamt dat, financiën zijn nooit een probleem. Hij waardeert om die redenen ook het inspectiebezoek. “De inspectie is altijd verrast als wij ze zo enthousiast ontvangen maar zo krijgen we een gratis rapportje waarmee we ons bij de leiding hard kunnen maken voor noodzakelijke verbeteringen.” □

Voor het inspectierapport, zie:
http://docs.minszw.nl/pdf/38/2009/38_2009_6_19189.pdf

